

Mokanda njwaakomaka Zake

Maphojo ma etatele

Zake akomaka mokanda mumu pho ya iteya baanosi mozalesi mosengyesi na bEe ibaa onte ya bEe na ná bato bate bali baanosi.

Zake kateya obokye malondo maute nde na njwaphongo, emba toengyesi imoonga mango na ianola sisjo (1.2-8). Amba ya ambya sima mitindo pho ya maphojo makyekyi ezwele, ibaa pha, maphojo ma nkaka ndengye na ndengye, bimekyi na mateya ma phele maawenene na bitoma (1.9-27). Akatela na bokusi lowjo la ikyeka maboo onte ya isanga (2.1-130). Emba aweninya obokye o maphojo masjo, lolekya na ntina eli nde ianola na bitoma bilaa (2.14-26). Kaongye na banga obokye tobanzake njoko ya banga (3.1-12), amba na loteya malondo ma phele mauta na njwaphongo (3.13-18). Kakyebisa bato banyosa mobulu, bamiambya nde o maphojo ma mokyisi, baayjo bebi na bEe, na banyokolo basi ba bEe (4.1-5.6). Kaongye na baanosi basjo baefbe ikanga motema, ba bee bato ba losambo na basalise ba bebi baabungi (5.7-20).

Mokanda mumu mongye na baanosi obokye ianola sa bEe siweninya bitoma pho ianola sitesiweninya bitoma sawa (2.26).

Maphojo mali o mokanda mumu

- Zake 1.1: Maphojo ma etatele
- Zake 1.2-18; 2.1-13; 5.7-20: Mateya ndengye na ndengye
- Zake 1.19-27: Iyoka na ikyela

- Zake 2.14-26: Ibaa na ianola kyeongye na ikyela bitoma
- Zake 3.1-18: Munokoo nwa moanosi
- Zake 4.1-5.6: Moanosi na maphoo ma mokyisi

Ibeya

¹ Inga Zake, moombo nwa Nwaphongo na nwa Nkolo Yesu Klisto, naebeya bee maBota iko mbuka maBale makyeminyangwa o nkyisi iso.*

Ianola na zebi

² Beebi na nga, bo bimekyi ba ndengye na ndengye biekomesi, ba na nkyisa. ³ Oebe obokye, bo ophisi ianola sa bee onte ya imekama, wamokoka ikanga motema. ⁴ Kasi ikanga motema sibe saa phele pho obe bato balongobana o maphoo maso, pho ya obokye bee sazanga ekpele yonyo.

⁵ Bo ebe obokye monomo na bee azangyi zebi, asiongye na Nwaphongo, aamophe sango. Pho Nwaphongo kapha bato baso na motema molaa, sa mooya. ⁶ Aongye na ianola siso, yo saba na ziko. Pho moto okoikye ziko, aula na kanda ya maa manene matombe ewele na mbale na mbale. ⁷ Moto wa ndengye mena yo saumunya obokye amozwa nwana ekpele oka Nkolo, ⁸ pho ali moto wa ntema ibale, kabongole maumunya me imbele siso o maphoo me.

Bobola na ezwele

⁹ Mobola asepele na bobola phe, yo samiwene pha, ¹⁰ emba moto wa ezwele amiuya pho ezwele yamounva, o iwa se amoikala pha ndokolo phulele ekyeungye o ngonda. ¹¹ Pho moo motokosi, mungasi, munyibye

* 1:1 1.1 Zake oyo eli mosi wa Yesu. Bitoma ba batoma 12.17. Galatiya 1.19.

munkata, phulele ya hwango ekaa, emba bolaa pha hwango boumbo. Eli nde bomo na moto wa ezwele, onte ya bitoma be, amounga.

Bimekyi

¹² Nkonzo ili na moto okokangye motema o bimekyi. Pho oteye yo ikanga motema se, amozwa eboko ya bomo phalakyela hwaphongo bato baamozingye. ¹³ Bo moto amekami, yo sa wo obokye: «Eli hwaphongo okomekye.» Pho hwaphongo tazingye bofe, tambe na meka moto. ¹⁴ Moto na moto kamekame nde na phowa ye mampenza, ekyemokosa na ekye motome ikyela bofe. ¹⁵ Emba phowa ekusi kyebote isumu, bo isumu sikosi, sibangye iwaa.

¹⁶ Bebi na nga ba lozingo, be se samikosa. ¹⁷ Bolaa bosu na makabo maso maala maakoka o ikolo, maute oka Tata owakyla saa, bokombe na hanyasese. Ali nde ndengye yonyo, yo taekpane, oka ye enzombi teeli. ¹⁸ Bo wazinga yo, alobota na iloba sa phle pho ya obokye tofe o ikolo sa bikelamo be biso.

Iyoka na ikyela

¹⁹ Bebi na ga ba lozingo, eba mapho mama na bolaa, moto munsu akyele bokusi aokye, kasi yo sa wo mizele, yo saoka yu mizele. ²⁰ Pho moto wa yu, takokya mapho ma hwaphongo ma bosembo. ²¹ Yango mena, manya mapho maso maasokoto na ma koo. Yamba na bolaa iloba sa phika hwaphongo onte ya be, sango sikokyi ibikya milimo ma be.

²² Ba bakyelesi ba ikyiwu iloba, kasi saba nde baokyi na matoo. ²³ Pho moto okookye iloba, kasi tambe sikyelela, yo mona aula na moto okyekyi bo pho o talatala. ²⁴ Amiweni yo mampenza, wakute yo mana wamo, sakoko amibungyi bo miwenekyi yo. ²⁵ Kasi moto

owa mophila miḃeko miilaa, ma ḃosomi, taokye nde iloḃa ḃookyi pho ya isibunga mizele, kasi kasikyelele. Yo mōna amoḃa na nkōnzō o maphōō maakyele yo.

²⁶ Ḃo moto kaumunya oḃokye ali mosambesi, kasi tauya lole le, kamikosa yo mampenza, losambo le loli la pha. ²⁷ Losambo loote loli na intōnō siibe oka Tata Ḃwaphongo, eli: Ikyeka biika na mazengye onte ya ngōngō ya ḃēē, na imiḃanza i maphōō masō maabe ma mokyisi.

2

Sakyeka maḃoo ma ḃato

¹ Bande na nga, sakyela ḃokyese na sakyeka ma ḃoo ma ḃato ḃēē ḃato ḃaanola Nkolo wa ḃanga Yesu Klisto owa nkyemo. ² Pho ḃo moto mōnōnō alati mumpete ḡwa itela, na bitobu bingyengye, anyōsi o losambo la ḃēē, ekuli na yanyōlō na moḃola alati bitobu biakakwa, ³ ḃo okyeki nde moto olati bitobu bingyengye, ombi wō ne oḃokye: «Iwe, zala o elele elaa eye;» emba oka moḃola kombe wō ne oḃokye: «Iwe, kyē teme wana, naa zala o se phenephe na mbata ya nga». ⁴ Mena tokyesi ḃokyese ḃēē mampenza, tomibuye ḃananga ḃaa maumunya mabe?

⁵ Ḃebi na nga ḃa lozingo, okyemela: Teli Ḃwaphongo moto owa olō ḃaḃola o mokyisi pho ya iḃabuya ḃato ḃa ezwele na mandomi ma ḃokonzi pha lakyela yo ḃaamozingye o nzela ya ianola? ⁶ Kasi ḃe, kotiyole ḃaḃola. Teli ḃato ḃa ezwele ḃa enyōkōlō? Teli nde ḃēē ḃakye na ḃēē o tilibinale? ⁷ Teli ḃēē ḃatiyole nkombo elaa eya ephē ḃēē?

⁸ Phēle, kokyele ḃolaa ḃo otose moḃeko ḡwa mokonzi, ḃo wakomama ḡwango o buku pha Ḃwaphongo oḃokye:

«Zinga nwebi na we bookomizingye we mampenza». ⁹Kasi bo kokyekye mafoo ma bato, kokyele isumu. Emba moḃeko moephunde pho iwe tookumole ḡwaphongo. ¹⁰ Emba na bo moto mṓṓṓṓ atose miḃeko ma ḡwaphongo miso, kasi ambi ikpa nde i mṓṓṓṓ, mēna aikpe nde na miso. ¹¹ Pho owa wo oḃokye: «Sakyela ḃaphemba», akula na wo oḃokye: «Saḃoma moto.» Yango mēna, na bo tokyesi ḃaphemba kasi oḃomi moto, oikpe nde na miḃeko. ¹² Moḃeko ḡwa ḡwaphongo moambya ḃosomi. Yango mēna tokyelekakye moḃeko me, o maphoṓ maso mawo ḃéé na makyele ḃé. Pho mokolo ḡwa moesambisa ḡwaphongo, amokyeka moḃeko me. ¹³ Pho o mokolo ḡwa isambisa, isambisa samoḃa sikusi pho ya moto otookyele ḃébi ngṓṓṓ. Kasi okookye ḃébi ngṓṓṓ, taile mokolo ḡwa mosambisa ḡwaphongo bato.

Ianola na bitoma

¹⁴ Bande na nga, bo moto awo oḃokye ali na ianola, kasi takyele ikyi wo ḡwaphongo, ianola se saamobikya? ¹⁵ Bo nwebi mṓṓṓṓ wa lele naa wa ḡwaḡwasi azangyi bitobu na toma ya iza nkolo iso, ¹⁶ emba mṓṓṓṓ na ḃéé ambi wo ne yokye: «Kyende na ḃolaa, kyé oṓṓ ḡwenya, kyé za na ḃolaa!» kasi toikiy mophe mbolo izangyi yo, ombi kyela iye? ¹⁷ Pho ya ianola eli nde ḃomṓ. Bo kowo oḃokye oli na ianola, kasi bo ianola me tesili na bitoma, ianola sa we sawa.

¹⁸ Kasi moto mṓṓṓṓ akokyi iwo oḃokye: «Iwe oli na ianola, na nga nali na bitoma.» Bo moto awo ḃaḃona, namobuisela oḃokye: Onteya ianola sa we site sili na bitoma emba nga, na moeteya bitoma ḃanga biute na ianola sa nga. ¹⁹ Iwe, koanole oḃokye ḡwaphongo ali nde mṓṓṓṓ? Owṓṓ na ḃolaa. Bilima bianole na be nde ḃomṓ, bimbe tekyenele na ḃṓṓṓ. ²⁰ Iwe oli ebubusi! Kozingye naeteya oḃokye ianola sizangyi bitoma sili nde

pha? ²¹ Umunya ango wa banga Abalayama, abutwaka moto wa bosomebo o miyo ma h̄waphongo ndengye'ye? Eli pho ya bitoma be, pho ambyaka h̄wana we Izake o ikolo sa etumbele. ²² Oweni, ianola se, sitambule elele yonoyo na bitoma. Bitoma be bikokya ianola se. ²³ Yango mena, ya komama o buku pha h̄waphongo bofo: «Abalayama aba na ianola oka h̄waphongo, emba bamotanga moto wa bosomebo.» Emba bamba butwa imobanga na nkombo ya ekamba ya h̄waphongo. ²⁴ Oweni, moto kabutwe moto wa bosomebo o miyo ma h̄waphongo pho ya bitoma be, kasi teli nde na ianola bobele.

²⁵ Kula umunya Laba h̄warh̄wasi owa bondumba. Abutwaka moto wa bosomebo o miyo ma h̄waphongo pho ya bitoma be, pho ayambaka bato baatomaka be pho ya iya kyengye mokyisi, amba baloya mi nzela esu. ²⁶ Emba eli nde bomo, bo moemo motokosi o nzoto ya moto, moto me abuto mowe. Nde bomo me na ianola sitesili na bitoma, sawa.

3

Kyeba na lole

¹ Bande na nga, onte ya be, baikye sazinga iba bateye, koebe obokye esambiseli enene eli pho ya banga. ² Pho banga baso tokyele bofe. Bo moto taakyele bofe wa wo yo, ali moto owa longobana, ali na makokyi ma ibatela nzoto ye iso. ³ Bo tokyele ebuni o noko ya ba punda pho ya obokye balotosa, emba tokambe nzoto ya be iso. ⁴ Kyeka na masuwa: Na bo mabe manene, bo ewele ekusi kyemaukye, mopusee wa masuwa kamakambe mbale ezingyi yo nde na h̄wana yenda mokyiky. ⁵ Nde bomo, lole ali h̄wana enango mokyiky, kasi okomitata na maphoo manene. Kyeka obokye nde na h̄wana etete okokyi

izikya ngonda enene! ⁶ Lole la moto loli ndokolo njwenya. Lole ali mokyisi njwa bofe moli o nzoto ya banga, kaoto nzoto ya banga mobimba. Lole kalosa njwenya mooto bomoo pha moto bosoo. njwenya me moute o ibela sa njwenya motemozime. ⁷ Moto ali na malondo makyela obokye manyama masoo ma ngonda, na manyosi, na manyama malande na ibu ebe na swe ibutwe imotosa. ⁸ Kasi lole, moto na monomo takokye ikyela obokye lomotosa. Lole ali ekpele yonyoo ebe, atonda na ngyengyi ikyi bome. ⁹ Na lole topambole Nkolo na Tata, nde na lole, tolakye na bofe bato bali elalaa ya njwaphongo. ¹⁰ O munoko monomo kyetokolo mapambosi na bilakyesi bibe. Bebi na nga, yango saba babona. ¹¹ Elele yonyoo ekyetokolo maa, kyetolo maa ma lelele na ma bololo? ¹² Bebi na nga, njwete njwa fige njwa unva bota mbuma ya olive naa njwete njwa vinyoo njwa unva bota mbuma ya fige? Nde bomoo, elele ekyetolo maa ma mokpa tekokyi itokolo maa ma lelele.

Zebi siute na njwaphongo

¹³ Oli moto wa zebi na na malondo onte ya bee nza? Ateya mofesi molaa, akyele bitoma bee bisoo na bonyile pha zebi. ¹⁴ Kasi bo oli na ndondo eya tonda na zuwa na na molimo njwa imekana, samitata, samba na kata boole o maphoo ma phele. ¹⁵ Zebi sa ndengye mena tesiute o ikolo, sili sa mokyisi, sili sa bonyama, sili sa bozaabulu. ¹⁶ Pho elele eli zuwa na imekana, elele me eli na mobulu na na bofe ndengye na ndengye. ¹⁷ Kasi zebi siute o ikolo, sili phanza sa sooto, sima, siambya bose na bonyile, siambya botosi, satonda na motema njwa ngongoo na mbuma indaa, tesiikyensinya bato, tesiikatele bato. ¹⁸ Mbuma ya bosembo kyiphikame onte ya bose na bato bakyele bitoma bia bose.

4

Ekamba ya mokyisi, moinele ηwa ηwaphongo

¹ Biḅasi na maoka onte ḅÉE kyiute bi? Kyiute na maphowa ma ḅÉE maarḅwane onte ya ntema ya ḅE? ² ḅÉE komengyele mbolo, kasi watewaizwe ḅE, kombe ḅoma ḅato. Watonda na zuwa mi maphoḅ maso, kasi ḅotokokye imazwa, kombe ooka, kombe butwa iḅwana. Toombe na zwa mbolo mE pho toeḅe iyonga. ³ Na ḅo koongye, ḅÉE otoo izwe, pho koongye na ḅoḅe, koongye mbolo ikyi sepelisa phowa ya ḅÉE mampenza. ⁴ ḅakyesi ḅa ḅaphemba, toeḅe oḅokye izinga mokyisi eli iina ηwaphongo? Moto ookyesi ekamba na mokyisi amikyesi moinele ηwa ηwaphongo. ⁵ Naa koumunya oḅokye eli nde ḅowole wa wo buku pha ηwaphongo oḅokye: «ηwaphongo ali na zuwa pho ḅoloḅo pha kyela yo onte ya ḅanga.» ⁶ Kasi ηwaphongo akula lophe ngolu ekuli leka ḅonenE. Yango mE na kawo oḅokye: «Tazingye ḅato ḅa lolendo, kasi kaphE ngolu oka ḅato ḅa miuya.» ⁷ Yango mE na, kumola ηwaphongo, tEmELe Zabulu, emba yo amolota itakye na ḅE. ⁸ Susana phEnephe na ηwaphongo, emba yo amosusana phEnephe na ḅE. Kunyola sE ya ḅE, ḅato ḅa masumu, kunyola mandondo ma ḅE, ḅato ḅa ntema iḅale! ⁹ ḅa ḅato ḅa ngongḅ, na eyakolo ngongḅ, lela. Kyela oḅokye ntolo ya ḅÉE ibutwe ngondE, emba nkyisa ya ḅÉE ibutwe ngongḅ! ¹⁰ Omiuya o ḅoo pha Nkolo, emba yo amoetomba.

Sawole nwebi na ḅoḅe

¹¹ Bande, sawonELekyE na ḅoḅe. Moto okowole nwebi na ḅoḅe na kamosambisa, kawole na ḅoḅe moḅeko kambe na mosambisa. Kasi ḅo kosambisa moḅeko, mE na obuto munanga emba tokuli ḅa moku-mosi wa moḅeko. ¹² Nzuka moambye ηwa miḅeko na

munanga ali nde mɔnɔmɔ. Eli nde yo moto okokyi ibikya na iboma. Kasi iwε oli nza, iwε, phɔ ya isambisa nwebi na wε?

*Sa*ba moto wa lolendo

¹³ Uɲwanɲwa eye, kyeɓa, ɓɛɛ ɓato ɓaawɔ obokye: «Lɔlɔ naa yana tomokye o mokyisi muna, tomokye kyela mbula yɔnɔyɔ omɔ, tomokyela mumbongu, emba tomozwa ɓaphalanga.» ¹⁴ Kasi toeɓe yaamoya yana phɔ ya ɓomɔɔ pha ɓe, phɔ ɓɛɛ oli ndokolo lonzumbe, lowenene ɲwana imbɛɛ, sima lolɛmɔɔ. ¹⁵ Elekyi ɓolaa iwɔ obokye: «Bo Nkolo azingyi, tomoba na ɓomɔɔ, tomokyela lowɔ lolo naa lona.» ¹⁶ Kasi komitate na maloba ma lolendo. Lolendo losɔ la ndengye mɛna loli loɓe. ¹⁷ Moto okoeɓe ikyela ɓolaa, kasi taabokyele, mɛna kakyele isumu.

5

*Ng*ɔngɔ ya ɓɛɛ ɓato ɓa ezwele

¹ Emba uɲwanɲwa eye, ɓɛɛ ɓato ɓa ezwele, lela, kyimela na ngɔngɔ phɔ ya mampasi maeziya! ² Ezwele ya ɓɛɛ ephɔsi, bitobu ɓa ɓɛɛ bize muunse. ³ Itela na ɓaphalanga ɓa ɓɛɛ ɓakyesi maɓembe, emba maɓembe mɛ mamomola ɓoɓe pha ɓɛɛ, mamooɔɔ nzoto ya ɓɛɛ ndokolo ɓaitumbi na nwinya. Suka ya mokyisi ekomi phɛnɛphɛ, kasi ɓɛɛ oli nde ibɔkya ezwele. ⁴ ɓɛɛ ole iphuta ɓato ɓaetoma, ɓanɔko mbuma o manzabi ma ɓe. Okyemela ɓo milele ɓɛɛ na ɓe! Ilela sa ɓɛɛ sioka o matoo ma Nkolo wa ɓatuluku ɓaso. ⁵ Obakyi na ɓomɔɔ ɓolaa na pha ɓombɔti o mokyisi. Koze na ɓolaa, ombi na iisa ndokolo manyama maziya mokɔlɔ ɲwa imaɓoma. ⁶ Waphɛkyɛ moto molaa etumbu, waɓoma moto wa ɓosembo, kasi yo taika na ekpɛɛɛ kapha.

Ikanga motema na ibondela

⁷ Bande, kanga ntema tee nɔnɔ mokɔlɔ ɲwaamoya Nkolo. Kyeka moɓasi wa inzabi: Kaziya mbuma indaa ya motokɔ o manyeɛɛ na ikanga motema tee nɔnɔ wa wamunokɔ yo mbuma yaa ntubɔ na yaa suka. ⁸ Na ɓɛ, kanga ntema mɛ, oititale, phɔ mokɔlɔ ɲwaamoya Nkolo mokomi phɛnɛphɛ.

⁹ Bande, ɓɛɛ sakyɛkyɛmi miima onte ya ɓɛɛ, phɔ ɓɛɛ saesambisa. Kyeka munanga atɛmi o nzibo. ¹⁰ Bande, phɔ ya mampasi na ikanga motema, ɓɛnga matambe ma ɓaimosi ɓa ɲwaphongo ɓaawokɔ o nkombo ya Nkolo. ¹¹ Towɔ obokye ɓali ɓato ɓa nkonzɔ phɔ ɓakangaka ntema. Waoka simo ya ikanga motema ya Yɔɓɔ, emba wawɛnɛ yaa mophɛkyɛ Nkolo o suka. Phɔ Nkolo atonda na ɓolaa na ná ngɔngɔ.

¹² Bande na nga, o ɓoo pha iso, sakata seleka na nkombo ya ikolo naa ya munse naa seleka ya ndengye ye. Lɛ obokye «ɛɛ» ya ɓɛɛ eɓe ɛɛ, emba «phe» ya ɓɛɛ eɓe phe, phɔ ya obokye ɓɛɛ sasambisama.

¹³ Bo moto mɔnɔmɔ onte ya ɓɛɛ ali na mpasi, aɓondela. Bo ali na nkyisa, akombe. ¹⁴ Bo moto monɔmɔ onte ya ɓɛɛ ali na ɓolɔsi, aɓangye ɓankumu ɓa ingomba, ɓaɓondela phɔ ye, sima ya imoɔlɔlɔ mauta na nkombo ya Nkolo. ¹⁵ Ibɔndesi sa ianola samobikya moto owa ɓolɔsi; Nkolo aamoteya, emba na ɓo akyelaka masumu, amoolimbisa. ¹⁶ Yango mɛna yambolaka masumu onte ya ɓɛɛ na ɓɛɛ, ɓondelɛkyɛ phɔ ya ɓɛɛ na ɓɛɛ phɔ obikye. Ibɔndesi sa moto wa ɓosembo sili na mwiya moikye, sikyele etoma. ¹⁷ Eliya aɓaka moto ɓoli ɓanga, aɓondelɛkyɛ na ɓokusi obokye mbula yango sanɔɔ, emba mambula temaikaka nɔɔ o mokyisi mambula maato na makombe motoɓa. ¹⁸ Emba amba kula ya ɓondela,

Sangola Eenyakune

Lobala: Sangola Eenyakune New Testament

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Lobala)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

45dc5a8e-f513-5ba3-aad6-e48bd1d5b563